

Tekniska förvaltningen

Tjänsteskrivelse

2022-05-10
TND/2022:428

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM, 2021 på Tekniska förvaltningen

Förslag till beslut

Tekniska nämnden tar del av redovisad årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) 2021 på tekniska förvaltningen.

Sammanfattning

Arbetsgivaren ska, enligt arbetsmiljölagen (AML) och arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär, i stora drag, att arbetsgivaren systematiskt ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att arbetsmiljön minst uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö. Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att även i övrigt, ur ett vidare perspektiv, uppnå en god arbetsmiljö. Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska arbetsgivaren minst en gång varje år göra en uppföljning av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Om det inte fungerat tillräckligt bra ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras skriftligt.

Tekniska förvaltningen har genomfört en uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet avseende år 2021.

Handlingar

1. Rapport över den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet SAM 2021
2. Förteckning och uppföljning av åtgärder SAM 2021

Catarina Ericsson
Förvaltningschef

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM, 2021 på tekniska förvaltningen.

Inledning

Arbetsgivaren ska, enligt arbetsmiljölagen (AML) och arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1), bedriva systematiskt arbetsmiljöarbete. Det innebär i stora drag att arbetsgivaren systematiskt ska planera, leda och följa upp/kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att arbetsmiljön minst uppfyller föreskrivna krav på en god arbetsmiljö. Syftet med det systematiska arbetsmiljöarbetet är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att även i övrigt, ur ett vidare perspektiv, uppnå en tillfredsställande och god arbetsmiljö. Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska arbetsgivaren minst en gång varje år göra en uppföljning av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Om det inte fungerat bra ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras.

I syfte att genomföra en effektiv uppföljningsprocess, säkerställa uppgiftslämnandet samt på ett tydligt sätt integrera uppföljningen i samverkan med de fackliga organisationerna genomförs den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i staden med stadsövergripande samordning. Varje förvaltning tar fram en handlingsplan över förbättringsområden partsgemensamt i förvaltningens arbetsmiljökommitté/FAMK. Stadens FAMK'ar lämnar därefter sina respektive svar till den centrala arbetsmiljökommittén/CAMK. Resultaten från FAMK'arna ligger till grund för den stadsövergripande sammanställningen av "Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM 2021, i Solna stad."

De frågor, ca 15 stycken, som ställs i uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet är direkt kopplade till arbetsmiljöverkets föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) som anger de detaljerade kraven **hur** arbetsmiljöarbetet ska bedrivas. Uppföljningen består även av frågor om utvecklingsåtgärder för att förbättra sättet att bedriva det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen.

Kravet på att arbeta systematiskt och hållbart med arbetsmiljön i verksamheten lyfts även fram i föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:14) där det särskilt betonas att den sociala och organisatoriska arbetsmiljön ska vara en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Genomförda förbättringsåtgärder utifrån föregående års (2020) uppföljning av tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete

Det sammanfattande resultatet av föregående års uppföljning av tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete visade att vissa rutiner och dokument kopplade till arbetsmiljöarbetet behövde uppdateras. Det visade också på ett behov av att säkerställa att handlingsplaner från riskanalyser samt från introduktionsprogram genomfördes.

I syfte att säkerställa tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete har följande åtgärder genomförts under 2021 på tekniska förvaltningen.

- Riskanalyser följs systematiskt upp i FAMK-arbetet, handlingsplaner släcks då fackliga ombud och ansvariga chefer är överens om att punkterna är genomförda i verksamheten.
- En enkät är genomförd där de medarbetare som nyanställts under 2021 har fått svara på frågor gällande introduktionsprogrammet och hur det skall förbättras
- Varje avdelning har utefter behov upprättat rutiner för sin verksamhet för att säkra arbetsmiljön vid olika arbetsmoment och situationer.

Resultatsammanfattning av den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2021 på tekniska förvaltningen.

Det sammanfattande resultatet av årets uppföljning av tekniska förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete visar att behovet av att uppdatera uppgiftsfördelningen igen. Ett antal enhetschefer har anställts i verksamheten och deras uppgifter skall uppdateras. Utifrån svaren på enkäten för nyanställda så kommer ett antal förbättringar gällande introduktionsprogrammet på tekniska förvaltningen att genomföras. Under coronapandemin har det systematiska arbetsmiljöarbetet för att säkra ergonomi och fysisk arbetsmiljö på plats på kontoret varit nedprioriterat. Under 2022 så kommer extra fokus läggas på åtgärder i den fysiska arbetsmiljön.

De delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet som behöver utvecklas är:

- Uppgiftsfördelning för nya enhetschefer tillskapas.
- Förbättringar gällande introduktionsprogrammet för nyanställda.
- Fokus på åtgärder inom ergonomi och fysisk arbetsmiljö.

Förslag till förbättringsåtgärder utifrån resultatet av den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet 2021.

Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet följer upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs på tekniska förvaltningen. Inom samtliga områden där det inte är säkerställt att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt arbetsmiljölagstiftningens krav behöver förbättringsåtgärder genomföras. På Tekniska förvaltningen kommer under år 2022 genomföras förbättringsåtgärder enligt ovan och bifogad bilaga.

Bifogas;

Bilaga 1. Besvarat frågeformulär till uppföljning av SAM 2021 på tekniska förvaltningen

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet-SAM- 2021

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att kontinuerligt undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa. Arbetsgivaren ska varje år följa upp hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar i praktiken och om det inte fungerat bra ska det förbättras. Uppföljningen ska dokumenteras. Syftet med den årliga uppföljningen är att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Det kan behövas tätare uppföljningar än en gång om året, till exempel efter en omorganisation och efter olycksfall och allvarliga tillbud.

I Solna stad genomförs den årliga uppföljningen med stadsövergripande samordning. Varje verksamhet ska kunna besvara samtliga frågeställningar med ett ja-svar. I annat fall ska verksamheten planlägga hur det ska uppnå denna nivå i frågan. Vid den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet följs nedanstående frågeställningar upp:

Förvaltning: Tekniska förvaltningen
Ansvarig: Catarina Ericsson

TND 2022:428

Frågeställning:	JA	NEJ	ÅTGÄRD	ANSVARIG	KLART	Uppföljning att åtgärd genomförts	Uppföljning att åtgärd haft avsedd effekt

Uppgiftsfördelning

1	Är det säkerställt att uppgiftsfördelningen i arbetsmiljöarbetet fungerar (dvs att rätt uppgifter fördelats till rätt nivå/person och att inga tveksamheter kring vem som gör vad i arbetsmiljöarbetet finns)?	X		Enhetschefer inom respektive avdelning anställda under 2021. Dessa har nu genomgått arbetsmiljöutbildning och skall ha uppdaterade uppgiftsfördelningar	CE, DN, EG,	2022-06-30	2022-12-15 SAM uppföljning ledningsgruppen	SAM uppföljning 2022
2	Är det säkerställt att chefer med arbetsmiljöuppgifter har de resurser, befogenheter och den kompetens de behöver för de arbetsmiljöuppgifter de tilldelats?	X						

Kunskaper

3	Är det säkerställt att medarbetarna har tillräckliga kunskaper om arbetet och riskerna i arbetet för att ohälsa och olycksfall ska kunna förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås?	x						
4	Är det säkerställt att nyanställda, vikarier/tidsbegränsat anställda och medarbetare som varit frånvarande från arbetsplatsen länge får tillräcklig introduktion?	x		Introduktionsprogrammet tekniska förvaltningen kommer att uppdateras och digitaliseras.	MT		2022-12-15 SAM uppföljning ledningsgruppen	SAM uppföljning 2022
5	Är det säkerställt att det finns skriftliga instruktioner när det gäller arbetsuppgifter med allvarliga risker för ohälsa och att dessa är kända av medarbetarna?	X						

Samverkan

6	Ges medarbetare och skyddsombud möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet?	X						

Rutiner

7	Finns verksamhetsanpassade skriftliga rutiner för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till?	X						

Uppföljning

8	Är det säkerställt att tillräckliga och regelbundna undersökningar av verksamheten genomförs för att förebygga tillbud, olycksfall och ohälsa?	x		Under 2022 så kommer extra fokus läggas på åtgärder i den fysiska arbetsmiljön såsom ergonomi runt skrivbord, städning av kontoret etc	Alla chefer	dec-22	2022-12-15 SAM uppföljning ledningsgruppen	SAM uppföljning 2022
9	Finns särskilda risker för hot och våld i verksamheten och, och om så är fallet finns rutiner för att förebygga och hantera hot och våld??	X						
10	Genomförs utredningar i systemstödet KIA om orsakerna till ohälsa, olycksfall och allvarliga tillbud så att riskerna för ohälsa kan förebyggas i fortsättningen?	X						
Analys och riskbedömning								
11	Är det säkerställt att analyser och riskbedömningar av undersökningsresultaten genomförs?	x						
12	Är det säkerställt att riskbedömningar inför ändringar i verksamheten genomförs för att förebygga tillbud, olycksfall och ohälsa?	x						
Genomförande av åtgärder/handlingsplan								
13	Genomförs uppföljningar av att åtgärder i handlingsplaner genomförts och att de haft avsedd effekt?	x						
Dokumentation								
14	Är det säkerställt att dokumentation avseende riskbedömningar, sammanställningar av olycksfall och tillbud, handlingsplaner, rutiner, uppgiftsfördelning och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet finns?	x						
Rehabilitering								
15	Används företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån i tillräcklig omfattning när kompetensen inom den egna verksamheten inte räcker?	x						
Uppföljning								
16	Genomförs uppföljningar av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs efter olycksfall och allvarliga tillbud samt vid förändringar i verksamheten?	x						